

În obiectiv :
teatrul studențesc

Inscrisă în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, etapa zonală a celei de-a XVI-a ediții a Festivalului artei și creației studențești, secțiunea de teatru, desfășurată la Timișoara a reunit formațiile centrelor universitare Craiova, Petroșani, Reșița și Timișoara. Se cuvine să remarcăm, de la început, numărul mai mare de participanți față de edițiile anterioare, precum și calitatea prezentelor, de asemenea mult îmbunătățită. Manifestarea a permis detectarea tendințelor reprezentative, asigurînd, totodată, și prin prezența unor personalități culturale (Livius Ciocrlile, Vasile Crețu, Eugen Nicoară, Alecu Croitoru, Ștefan Bănică etc.), climatul unui laborator de creație.

Formațiile, în special cele premiate, au încercat (și, în cea mai mare parte, au reușit) să evidențieze mijloacele specifice de exprimare ale artei studențești, oferind produse scenice incitante, de o anumită elevație. Publicul și juriul au apreciat în primul rînd modalitățile de expresie, formulele de spectacol, puterea lor de comunicare.

Dominat autoritar de către echipele centrului universitar Timișoara, festivalul a abordat toate genurile, semnificativ fiind faptul că au reușit să se impună tocmai acele spectacole care solicită mai mult, din punct de vedere al participării și al nivelului cultural, atât celor direct implicați cît și spectatorilor. În acest sens, menționăm calitatea textelor supuse dezbaterii (cu totul deosebit, cel aparținînd tînărului prozator Mircea Nedelcu : *Tingulre de mior către un paznic surd și chior*), în marea lor majoritate ancorate

în realitățile societății în care trăim, scrise alert, tineresc, permițînd realizarea unor spectacole pline de viață.

În cadrul genului **dramatic** s-a evidențiat formația Institutului de medicină din Timișoara, care s-a prezentat în concurs cu piesa **Ultimele știri** de Adrian Dohotaru, remarcabil fiind aportul regizorului Ion Haiduc (actor al Naționalului timișorean), care a dat ritm și culoare spectacolului (la I.M.F. există o adevărată tradiție în acest sens, dovadă și spectacolul lui Cristian Furnică, pe versuri de Geo Dumitrescu), și acela al interpretului principal, Mircea Jurcă; de asemenea, spectacolul realizat de Patrel Berceanu cu studenții craioveni, profund patriotic, de o acuratețe care-l situează în imediata vecinătate a realizărilor profesioniștilor, cu **A treia țepă** de Marin Sorescu; reprezentanția beneficiază și de interpretarea sigură a studentului Liviu Jianu, în Pașa din Vidin.

Colajul a adus în fața publicului două formații renumite de la edițiile anterioare : aceea a Facultății de construcții din Timișoara (Studioul de caragialeologie), cu spectacolul **Fintina III**, în regia lui Radu Radoslav (colaj de texte aproape uitate, relevînd fețele mereu noi ale scrișului caragalean); și aceea a Facultății de studii economice a Universității timișorene, cu **Capcana** (după **Evul mediu întîmplător** de Romulus Guga, regia și scenariul Diogene Bihoi), varianta concentrată aducînd un plus de vitalitate, iar ansamblul elementelor spectacolului constituindu-se într-un omagiu adus regrettului dramaturg; la reușita reprezentăției contribuie substanțial și interpretul rolului principal, Axente Iuga.

Teatrul experimental a prilejuit evidențierea uneia dintre cele mai izbutite montări ale actualei etape a festivalului, detașându-se valoarea plastică a imagini, cu piesa lui Aurel Gheorghe Ardeleanu **Coroană pentru Doja**, pusă în scenă de către Victor Cîrcu, la Facultatea de științe naturale din Timișoara, montare incitantă, în nota bunelor spectacole experimentale, cu o scenografie (Valeriu Sepi) simplă și funcțională, ce-i drept, însă, într-o interpretare nu tocmai adecvată; precum și tentativa studenților Institutului de mine din Petroșani, care au prezentat **Opinia publică** de Aurel Baranga, originalitatea fiind însă destul de greu de detectat, dacă nu inexistentă.

Preocuparea pentru valorificarea obiectivelor populare a fost ilustrată cum nu se poate mai bine de către Seminarul de etnologie al Facultății de filologie din cadrul Universității din Timișoara, prin spectacolul **A zidi, zidire** (scenariul și regia, Vasile Crețu), interpretarea colectivă și individuală instaurând o veritabilă atmosferă de ritual.

O noutate pentru timișoreni, ca și pentru întreaga mișcare teatrală studențească, a fost spectacolul **Tinguire de mior către un paznic surd și chior** montat la „Agri-teatrul” Institutului de agronomie din Timișoara de către Mircea Iosif și Dîogene Bihoi, punere în scenă a unui fapt real, relatat în ziarul „Scînteia” în 1981, și pe care studenții timișoreni l-au prezentat într-o formă alertă, dobîndind pe merit aprecierea publicului și a juriului (nota 10 în unanimitate); s-au făcut remarcați tinerii interpreți Sorin-Adelin Budău și Ovidiu Tămaș. Spectacolul în limba germană al Universității timișorene ar mai fi avut nevoie de finisare în ce privește clarificarea ideilor exprimate și

ritmul. Piesa **Arca bunei speranțe** de I. D. Sîrbu s-a dovedit prea dificilă pentru lipsa de experiență a studenților craioveni, ceea ce a dus la o reprezentare greoaie, fără priză la public.

Dintre interpreți ar merita să mai fie citată **Gondwana Loichîță (Paznicul de la depozitul de nisip — D. R. Popescu)**, calificată pentru etapa următoare, în cadrul secțiunii de recitaluri.

Printre tendințele recente etapei, notăm o anumită diminuare a numărului de spectacole mizînd pe imaginație și șoc, în favoarea celor orientate spre explorarea autenticului, și mai ales dorința de a realiza o interpretare asemănătoare celei profesioniste. Asupra acestui lucru ar mai fi, poate, de meditat, întrucît majoritatea realizatorilor cunosc bine activitatea teatrală studențească (unii chiar de la începuturile ei: V. Cîrcu, R. Radoslav, Sabin Popescu, P. Berceanu, D. Bihoi); aș învoca drept argument doar faptul că teatrul studențesc a fost acela care a impus colajul, și că unele dintre experimentele inițiate la acest nivel s-au regăsit, într-o formă sau alta, în spectacolele realizate de regizori profesioniști. Este de dorit ca și în continuare spectacolele să beneficieze de cît mai multe întîlniri cu publicul, pentru ca teatrul studențesc să alinieze la rampă numai montări finalizate, cu idei clare, bine ritmate.

Dincolo de aspectul competitiv, prilej de lansare a tinerilor protagoniști, de afirmare a artei amatorilor, festivalul a fost un real prilej de aleasă delectare spirituală a miilor de spectatori, care au umplut pînă la refuz sala de festivități a Casei de cultură a studenților din Timișoara.

Traian POP TRAIAN